

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра економіки

"ЗХТВЕРДЖУЮ"
Декан економічного факультету
А.Д. Діброва
"15" 06 2021 року

"СХВАЛЕНО"
на засіданні кафедри економіки
Протокол № 5 від "27" травня 2021 р.
Завідувач кафедри
В.В. Байдала В.В. Байдала

"РОЗГЛЯНУТО"
Гарант ОПП " Підприємництво, торгівля
та біржова діяльність "
Гарант ОПП
В.О. Яворська В.О. Яворська

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
"ЛІДЕРСТВО ТА УПРАВЛІННЯ КАР'ЄРОЮ"

Галузь знань 07 "Управління та адміністрування"
Спеціальність: 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Освітня програма: Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Розробники:
доцент кафедри економіки НУБіП України, к.е.н., доцент Нагорний В.В.
доцент кафедри економіки НУБіП України, к.е.н. Гребеннікова А.А.
старший викладач кафедри економіки НУБіП України Коваленко Л.В.
асистент кафедри економіки НУБіП України, к.е.н. Рубан О.О.

Київ – 2021

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра економіки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан економічного факультету

_____ А.Д. Діброва

“ ____ ” _____ 2021 року

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри економіки

Протокол № 5 від “27” травня 2021 р.

Завідувач кафедри

_____ В.В. Байдала

”РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОПП ” Підприємництво, торгівля

та біржова діяльність ”

Гарант ОПП

_____ В.О. Яворська

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ЛІДЕРСТВО ТА УПРАВЛІННЯ КАР’ЄРОЮ”**

Галузь знань 07 “Управління та адміністрування”

Спеціальність: 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Освітня програма: Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Розробники:

доцент кафедри економіки НУБіП України, к.е.н., доцент Нагорний В.В.

доцент кафедри економіки НУБіП України, к.е.н. Гребеннікова А.А.

старший викладач кафедри економіки НУБіП України Коваленко Л.В.

асистент кафедри економіки НУБіП України, к.е.н. Рубан О.О.

Київ – 2021

**1. Опис навчальної дисципліни
«Лідерство та управління кар'єрою»**

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Галузь знань	07 "Управління та адміністрування"	
Освітній ступінь	ОС "Бакалавр"	
Спеціальність	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	
Освітня програма	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	1	1
Семестр	2	1
Лекційні заняття	45 год.	6 год.
Практичні, семінарські заняття	45 год.	4 год.
Самостійна робота	30 год.	110 год.
Індивідуальні завдання		
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	5 год.	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення даної дисципліни є формування системи теоретичних знань, засвоєння методологічних основ та здобуття практичних навиків з формування лідерства та управління власною кар'єрою в умовах посилення конкуренції в бізнес середовищі та глобалізаційних викликів.

Основні завдання навчальної дисципліни полягають у вивченні особливостей людини як об'єкта розвитку лідерських якостей та власного потенціалу щодо кар'єрного розвитку; засвоєнні функцій, методів та етапів розвитку лідерства та кар'єри; оволодінні сучасними технологіями формування, розвитку, оцінювання та мотивації людських ресурсів; набутті лідерських навиків та формуванні власного стилю лідерства; планування розвитку власної кар'єри та самоорганізації.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент має:

знати:

- сутність, місце та значення лідерства в управлінні;
- основні теорії лідерства, роль лідерства в сучасному управлінні;
- відмінні риси лідерів та особливості їх формування;
- стилі лідерства, їх переваги та недоліки;
- сутність, функції і методів управління кар'єрою;
- еволюцію наукових поглядів на управління людськими ресурсами;
- сучасні технології управління та оцінювання людських ресурсів;
- особливості організації власного кар'єрного розвитку;
- особливості мотивування та стимулювання персоналу;
- види, форми та методи розвитку власного потенціалу;
- основи управління діловою кар'єрою;

вміти:

- аналізувати феномен лідерства у контексті світової політики та міжнародних відносин;
- розвивати та підтримувати лідерські якості;
- здійснювати оцінку професійних та особистісних якостей власних та персоналу,
- визначати професійну спрямованість особистості;
- застосовувати основні методи добору та відбору персоналу на вакантні посади;
- використовувати різні форми критики в оцінюванні персоналу;
- готувати резюме, супровідний лист та ефективно комунікувати з роботодавцем;
- володіти технологіями розв'язання конфліктних ситуацій в управлінні;
- аналізувати власні ресурси до генерування проєктів;
- розвивати власні лідерські якості та проявляти лідерську позицію в колективі;
- організовувати власний кар'єрний розвиток.

Набуття компетентностей:

- загальні компетентності (ЗК):

ЗК 7. Здатність працювати в команді.

ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

- **фахові (спеціальні) компетентності (СК):**

СК 3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.

3. Програма та структура навчальної дисципліни

Тема 1. Кар'єра: поняття, етапи, розвиток

Розглядаються поняття кар'єра, ділової кар'єри. Вертикальна та горизонтальні типи кар'єри. Висвітлюються етапи кар'єрного розвитку на ринку праці та в межах організації. Розвиток ділової кар'єри.

Тема 2. Побудова власної кар'єри в Україні

Розглядаються передумови розвитку кар'єри в реаліях сучасності. Умови розвитку молодих спеціалістів на ринку праці. Шляхи та ресурси пошуку роботи. Перспективи кар'єрного розвитку в Україні в цілому та в аграрному секторі, зокрема

Тема 3. Побудова власної кар'єри за кордоном

Розглядаються можливості розвитку кар'єри на міжнародному ринку праці. Умови розвитку молодих спеціалістів на глобальному ринку. Шляхи та ресурси пошуку роботи за кордоном. Перспективи кар'єрного розвитку, затребувані професії та можливості навчання.

Тема 4. Ринок праці

Суть, складові ринку праці. Передумови його ефективного функціонування. Робоча сила як специфічний вид товару. Процес відтворення трудових ресурсів та їх якісне поліпшення. Відтворення відносин у сфері попиту-пропозиції робочої сили на конкурентній основі. Міграційна активність робочої сили. Біржа праці та її місце і роль в функціонуванні ринку праці. Існуючі системи підготовки та перепідготовки кадрів.

Тема 5. Самопрезентація на ринку праці

Методи самопрезентації на ринку праці. Основні складові резюме, принципи та правила складання резюме. Супровідний лист як особиста комерційна пропозиція. Розглянуто план, структуру та правила складання супровідного листа. Співбесіда як метод самопрезентації. Види співбесід та підготовка до співбесіди. Опрацьовано типові питання на співбесіді.

Тема 6. Професійний відбір на підприємстві

Поняття професійного та психологічного відбору на підприємстві. Типи та етапи професійного відбору. Аналіз первинної кадрової документації на підприємстві. Випробувальний термін як завершальний етап відбору. Законодавство у сфері праці. Помилки професійного відбору.

Тема 7. Трудова адаптація на робочому місці

Трудова адаптація новоприйнятого працівника. Функції та складові трудової адаптації. Стадії трудової адаптації: ознайомлення, пристосування, асиміляція та ідентифікація. Підходи до трудової адаптації. Фактори трудової адаптації.

Тема 8. Лідерство та ефективне управління

Хто такий лідер, основні питання до лідера. Закон стелі Джона Максвелла. Якості ідеального лідера. Типи лідерства. Етапи та шляхи формування лідера. Функції та класифікація лідерів. Рівні лідерства за Максвеллом. Лідер / керівник – відмінності та спільне. Розвиток звичок від Ваче Давтяна. Коефіцієнт Лосада як показник ефективного управління команди.

Тема 9. Історичний розвиток лідерства, теорії лідерства

Підходи до визначення лідерства. Етапи розвитку лідерства. Теорії розвитку лідерства. Типологія політичних лідерів Макса Вебера. Типологія лідерства Г. Лассуелла. Типологія політичних лідерів Д. Рисмана. Типологія лідерства Д. Варне. Лідер та його племя.

Тема 10. Інструменти лідера

Ефективна комунікація лідерів та ключ комунікативних мета-позицій. Емоційна грамотність, як здатність ефективно керувати собою. Ключ емоційної грамотності. Time/Self менеджмент. Ключ Ейзенхауера як методика самоорганізації. Медіація конфліктів, ключ їх вирішення. Ключ інноваційного мислення та стресостійкості. Мотивація працівників до праці. Кочингові інструменти лідера.

Тема 11. Навики лідера, їх розвиток

Навики 21 століття. Риси лідера. Критерії оцінки лідерства. Менторство: поняття та функції ментора. Роль ментора у формуванні сильної особистості. Харизматичний лідер. Методики самоаналізу та розвитку навиків лідерства. Вміння змінювати ролі та гнучкість.

Тема 12. Персональне лідерство

Персональне лідерство поняття та навички. Шляхи розвитку персонального лідерства, пошук власних ресурсів. Уявлення про себе: таланти, інтереси, цінності, особисті риси та сильні і слабкі сторони. Цінності та проекція потреб. Процес розвитку персонального лідерства. Модель цілеспрямованого розвитку Р. Бояціса.

Тема 13. Планування особистісного розвитку

Процес планування та прийняття рішень лідером. Проведення власного енергоаудиту. Етапи планування. Аналіз теперішнього стану, побудова колеса балансу. Пріоритизація завдань. Види планування. Самозаохочення та винагороди за досягнення. Вміння казати «Ні».

Тема 14. Лідерство в трудовому колективі

Трудовий колектив, поняття, ознаки. Етапи формування команди. Стили та методи керівництва. Формальне та неформальне лідерство. Згуртування колективу, його типи. Формування позитивного соціально-психологічного клімату в колективі, місце керівника в цьому процесі. Коучинг, як інструмент взаємодії з колективом.

– повного терміну денної (заочної) форми навчання;

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль I. Побудова власної кар'єри														
Тема 1. Кар'єра: поняття, етапи, розвиток	1	8	3	3			2	9	1					8
Тема 2. Побудова власної кар'єри в Україні	2	8	3	3			2	9	1	1				7
Тема 3. Побудова власної кар'єри за кордоном	3	8	3	3			2	8						8
Тема 4. Ринок праці	4	8	3	3			2	9						9
Тема 5. Самопрезентація на ринку праці	5	8	3	3			2	9	1	1				7
Тема 6. Професійний відбір на підприємстві	6	8	3	3			2	8						8
Тема 7. Трудова адаптація на робочому місці	7	12	5	4			3	8						8
Разом за змістовим модулем 1		60	23	22			15	60	3	2				55
Змістовий модуль II. Лідерство в сучасному світі														
Тема 8. Лідерство та ефективне управління	8	8	3	3			2	9	1					8
Тема 9. Історичний розвиток лідерства, теорії лідерства	9	8	3	3			2	8						8
Тема 10. Інструменти лідера	10	8	3	3			2	9	1					8
Тема 11. Навики лідера, їх розвиток	11	8	3	3			2	9		1				8
Тема 12. Персональне лідерство	12	8	3	3			2	9	1	1				7
Тема 13. Планування особистісного розвитку	13	8	3	3			2	8						8
Тема 14. Лідерство в трудовому колективі	14-15	12	4	5			3	8						8
Разом за змістовим модулем 2		60	22	23			15	60	3	2				55
Усього годин		120	45	45			30	120	6	4				110

**4. Теми семінарських занять
(не передбачено навчальним планом)**

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Дослідження власних цінностей та місії.	3
2.	Досліджуємо можливості розвитку власної трудової кар'єри	3
3.	Міжнародний ринок праці	3
4.	Досліджуємо ринок праці України	3
5.	Резюме, як метод професійного відбору	3
6.	Супровідний лист, як спосіб додаткової самопрезентації	3
7.	Співбесіда, як метод професійного відбору	3
8.	Маршмелоу-Челендж: будуємо команду	3
9.	Мотивуємо колектив до праці	3
10.	План професійного розвитку та ментороловля	3
11.	Коучингові інструменти лідера	3
12.	Я лідер: аналізуємо власні лідерські якості	3
13.	Енергоаудит: ресурсність та готовність до розвитку	3
14.	Групова динаміка та робота в команді	3
15.	Робота в команді: різноманіття, правила, зворотній зв'язок	3

**6. Теми лабораторних занять
(не передбачено навчальним планом)**

7. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

Контрольні питання

1. Мотивація праці як основа ефективного виробництва
2. Групова згуртованість як соціологічний чинник продуктивності праці.
3. Ціннісні орієнтації сучасного працівника.
4. Ціннісні орієнтації студента як майбутнього фахівця.
5. Проблеми самореалізації особистості суб'єкта праці в сучасних умовах.
6. Внутрішні та зовнішні регулятори трудової поведінки.
7. Соціологічні дослідження проблем праці.
8. Адаптація індивіда у колективі.
9. Трудовий колектив як соціальний інститут.
10. Соціально-трудовий конфлікт, причини та способи розв'язання
11. Керівництво трудовим колективом.
12. Особистість та вибір професії
13. Розвиток ринку праці в Україні

14. Сьогоднішні способи мотивації працівників
15. Лідерство: поняття та стилі
16. Чим відрізняється лідер від керівника?
17. Які інструменти лідера Ви знаєте?
18. Менторство: поняття та функції ментора?
19. Трудова кар'єра, етапи розвитку?
20. Коучингові інструменти
21. Формальні та неформальні лідери.
22. Типологія політичних лідерів Макса Вебера
23. Харизматичний лідер.
24. Типологія лідерства Г. Лассуэлла.
25. Типологія політичних лідерів Д. Рисмана.
26. Типологія лідерства Д. Варне.
27. Порівняльна характеристика лідера-організатора та лідера-творця.
28. Порівняльна характеристика лідера-борця та лідера-дипломата.
29. Порівняльна характеристика лідера-дипломата та лідера-утешителя.
30. Модель лідерської компетентності Стівена Р. Кові.
31. Характеристики особистості, що сприяють і перешкоджають лідерству
32. Роль лідера у формуванні культури організації.
33. Основні відмінності лідера від керівника.
34. Стресостійкість лідера.
35. Види стресів та методи протидії.
36. Характерні особливості різних видів команд.
37. Особливості роботи в міжнародних командах.
38. Зони впливу і відповідальності лідера.
39. Ролі Лідера (по відношенню до бізнесу, по відношенню до людей).
40. Недостатнє керівництво і його наслідки.
41. Надмірне керівництво і його наслідки.
42. Імідж ділової людини.
43. Мистецтво самопрезентації.
44. Емоції в житті ділової людини.
45. Влада харизми: з чого і як будується особистісний вплив лідера.
46. Невдачі в управлінні емоціями у діловому житті.
47. Я-концепція.
48. Гендерний стереотип: прагнення до лідерства та мотивація влади.
49. Статусна теорія або теорія рангових очікувань, що створена Дж
Бергером.
50. Соціально-рольова теорія гендерних відмінностей лідерів Еліс Іглі.
51. Ділова атрибутика як складова іміджу: візитні картки, ділові подарунки
та діловий одяг.
52. Типи взаємовідносин в системі керівник – підлеглий.
53. Роль лідера у формуванні морально-психологічного клімату колективу.
54. Класифікація психотипів особистостей.

55. Психологія ділового спілкування.
56. Організація та проведення ділових переговорів.
57. Фактори, що формують довіру колективу до лідера.
58. Фактори, що руйнують довіру до лідера.
59. Формування довіри на рівні особистості.
60. Характеристика сучасних визначень ділової кар'єри.
61. Система потреб персоналу сучасного підприємства.
62. Роль тестування в оцінці здібностей персоналу.
63. Характеристика сучасних визначень поняття "управління діловою кар'єрою".
64. Види управління кар'єрою.
65. Уникнення критичних точок кар'єри.
66. Відношення персоналу до кар'єрного зростання.
67. Фактори професійного росту персоналу.
68. Японський досвід кар'єрного розвитку
69. Порівняльна характеристика способів пошуку роботи.
70. Враження від спілкування з роботодавцем.
71. Аналіз типових помилок при складанні резюме.

Тестові завдання

Питання 1. Процес виявлення за допомогою науково обґрунтованих методів ступеня і можливості формування медичної, соціальної і психофізичної придатності людини для виконання тієї чи іншої роботи – це ...

Питання 2. Стадії трудової адаптації

1	асиміляційна, ідентифікаційна
2	позитивна, негативна
3	ієрархічна, висока, рідкісна
4	орієнтаційна, адаптаційна

Питання 3. До зайнятого населення в Україні належать:

1	Волонтери
2	фермери
3	Домогосподарки
4	держслужбовці
5	Студенти

Питання 4. Розподілити характеристики відповідно до типу безробіття:

1 Фрикційне	А. безробіття, як наслідок повільної реакції робочої сили на зміну попиту на професії
2 Структурне	Б. безробіття пов'язане зі спадом, тобто тією фазою економічного циклу, що характеризується недостатністю загальних витрат
3 Циклічне	В. безробіття, пов'язане з пошуком чи очікуванням роботи

Питання 5. Основні якості сучасного хорошого керівника:

1	блюзнірство
2	вміння мобілізувати колектив
3	самовпевненість
4	культура поведінки
5	безтурботність

Питання 6. Розподілити характеристики відповідно до стилю керівництва:	
А. Авторитарний Б. Демократичний В. Ліберальний	<ol style="list-style-type: none"> 1. відсутність розмаху в діяльності 2. надмірна централізація влади 3. безініціативність і постійне очікування вказівок зверху 4. надання підлеглим самостійності в межах їх кваліфікації, досвіду і виконуваних функцій 5. небажання брати на себе відповідальність за рішення і їх наслідки 6. схильність до єдиноначальності 7. врахуванням схильності виконавців до тієї чи іншої роботи 8. прийняття самовладних рішень не тільки з основних питань 9. відоме обмеження контактів з підлеглими

Питання 7. Мотиви до праці формуються	
1	наслідків виховання працівників
2	силою керівництва
3	поєднання внутрішніх та зовнішніх чинників трудового середовища
4	продуманої політики уряду

Питання 8. Розподілити характеристики відповідно до видів трудової адаптації:	
1 Професійна 2 Соціально-психологічна 3 Психо-фізіологічна	<ol style="list-style-type: none"> А. освоєння виробничих і соціально-побутових умов, необхідних для здійснення процесу праці Б. освоєння професійних навичок і вмінь, достатніх для виконання функціональних обов'язків, формування тривалого позитивного відношення працівника до своєї професії В. процес включення робітника в систему взаємовідносин, що склалася в колективі, встановлення позитивної взаємодії з його членами, свідоме сприйняття традицій, норм життя і ціннісних орієнтацій колективу

Питання 9. Розподіліть правила поведінки у конфліктній ситуації в залежності від ролі:	
А. Керівник Б. Група	<ol style="list-style-type: none"> 1. підкорення 2. досягнення цілей за рахунок іншого 3. пом'якшення 4. мир 5. примус 6. компроміс 7. ухилення 8. співпраця 9. конфронтація

Питання 10. Розподілити способи розв'язання конфлікту відповідно до характеристик:		
1 Ви володієте владою; знаєте, що ваше рішення чи підхід в даній ситуації правильний і Ви маєте можливість наполягати на них		А. Ухилення
2 Ви дієте разом з іншою людиною, не намагаючись відстоювати власні інтереси		Б Конкуренція
3 Ви не наполягаєте на своїх правах, не співпрацюєте ні з ким для вирішення проблеми і просто уникаєте участі у вирішенні конфлікту		В Співпраця
4 Ви небагато поступаєте своїми інтересами, щоб задовольнити їх частково, інша сторона робить те ж саме		Г Пристосування
5 Ви активно берете участь у вирішенні конфлікту і відстоюєте свої інтереси, але намагаєтесь при цьому врахувати інтереси іншої людини		Д Компроміс

Питання 11. До основних принципів складання резюме належать	
1	об'єктивність
2	презентабельність
3	стислість
4	об'ємність
5	Професійність

Питання 12. До характерних ознак мотивів ділової кар'єри належать	
1	потреба в праці
2	збереження навколишнього середовища
3	функціональна компетентність
4	попередження безробіття
5	безпека і стабільність

Питання 13. Обрати вид кар'єри відповідно до характеристики	
А. Професійна кар'єра Б. Внутрішньоорганізаційна кар'єра	1. Навчання 2. Підняття на вищий ступінь ієрархії 3. Вступ на роботу 4. Підтримка індивідуальних професійних здібностей 5. Переміщення в іншу функціональну сферу діяльності 6. Вихід на пенсію

Питання 14. Розподілити характеристики відповідно до видів трудової адаптації:	
1. Професійна	А. освоєння виробничих і соціально-побутових умов, необхідних для праці
2. Соціально-психологічна	В. освоєння професійних навичок і вмінь, достатніх для виконання функціональних обов'язків, формування тривалого позитивного відношення працівника до своєї професії
3. Психо-фізіологічна	С. процес включення робітника в систему взаємовідносин, що склалася в колективі, встановлення позитивної взаємодії з його членами, свідоме сприйняття традицій, норм життя і ціннісних орієнтацій колективу

Питання 15. Оберіть три базові інструменти коучингу	
1	активне слухання
2	особистісний підхід
3	професіоналізм
4	сильні питання
5	моделі

Питання 16. Процес виявлення за допомогою науково обґрунтованих методів ступеня і можливості формування медичної, соціальної і психофізичної придатності людини для виконання тієї чи іншої роботи – це ...

Питання 17. Розставте типи лідерства у відповідності до характеристик	
1. Лідер 2.0	1. ·Роби, як я кажу, ·Мікро-менеджмент 24/7, ·Боротьба за владу
2. Лідер 1.0	2. ·Усвідомлення сенсу, ·Залученість, ·Відносини
3. Лідер 3.0	3. ·Мало платять, ·Не моє завдання, ·Відсутній креатив

Питання 18. Оберіть якості притаманні лідеру	
1	Чесний
2	Самовпевнений
3	Далекоглядний
4	Вимогливий
5	Безпринципний
6	Надихаючий

Питання 19. Раннє визначення самолідерства базувалося на таких трьох центральних теоріях ... (назвати теорії)

Питання 20. Відповідно до поданих характеристик оберіть характерну назву розвитку команди	
А. Дика зграя	1. Усі члени команди добре знають особисті цілі кожного та цілі групи. Вони оптимально застосовують свої вміння і ресурси, щоб їх досягти, і постійно обговорюють це
В. Суперкоманда	2. Цілі та цінності визначають спільно. Усі сприймають серйозно. Особисті цілі та потреби обговорюють. Також обговорюють, коли та в який спосіб потрібно досягти цілей
С. Спільнота	3. Група складається із бійців-одинаків, домовленостей нема, або їх ніхто не дотримується. Власних цілей досягають за рахунок інших

8. Методи навчання

У навчальному процесі використовуються словесний, пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, евристичний, дослідницький та дискусійний методи, метод проблемного викладу, ділова гра та моделювання. За логікою передачі інформації використовуються індуктивний та дедуктивний методи. Щодо методів контролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності використовуються методи письмового, усного, практичного та самоконтролю.

9. Форми контролю

Відповідно до «Положення про экзамени та заліки у НУБіП України» затвердженого вченою радою НУБіП України ВІД від 27.12.2019 р. видами контролю знань здобувачів вищої освіти є поточний контроль, проміжна та підсумкова атестації.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи.

Проміжна атестація проводиться після вивчення програмного матеріалу кожного змістового модуля. Навчальний матеріал дисциплін, які викладаються протягом одного семестру – осіннього чи весняного, поділяється лекторами на два-три змістові модулі.

Проміжна атестація має визначити рівень знань здобувачів вищої освіти з програмного матеріалу змістового модуля (рейтингова оцінка із змістового модуля), отриманих під час усіх видів занять і самостійної роботи.

Форми та методи проведення проміжної атестації, засвоєння програмного матеріалу змістового модуля розробляються лектором дисципліни і затверджується відповідною кафедрою у вигляді тестування, письмової контрольної роботи, колоквіуму, результату експерименту, що можна оцінити чисельно, розрахункової чи розрахунково-графічної роботи тощо.

Засвоєння здобувачем вищої освіти програмного матеріалу змістового модуля вважається успішним, якщо рейтингова оцінка його становить не менше, ніж 60 балів за 100-бальною шкалою.

10. Розподіл балів, які отримують студенти.

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про экзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 27.12.2019 р. № 1371)

Таблиця 2.

Рейтинг студента, Бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

11. Методичне забезпечення

1. ЕНК «Лідерство та управління кар'єрою». URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3464>

12. Рекомендована література

Базова

1. Лі Циці. Лідерські якості менеджерів: вектори успіху: монографія. – К.: ЦУЛ. 2018. 184 с.
2. Балущак Г. Ф., Мар'єнко Т. М., Хромей Г. В. Розвиток навичок для кар'єри: Навчальний посібник. / За наук. ред. В. Л. Нікітюка. Івано-Франківськ, «Лілея-НВ», 2015. 160 с.
3. Сергеева Л. М., Кондратьєва В. П., Хромей М. Я. Лідерство: навч. посібн. / за наук. ред. Л. М. Сергеевої. Івано-Франківськ, «Лілея-НВ», 2015. 296 с.
4. Greenhaus, Jeffrey H.; Callanan, Gerard A.; and Godshalk, Veronica M., "Career Management for Life, 5th edition" (2018). College of Business & Public Management Faculty Books. 18. https://digitalcommons.wcupa.edu/cbpafaculty_books/18.

Допоміжна

1. Основи лідерства. Тренінг лідерських якостей та практичних навичок менеджера: навч. посіб./ О. О. Нестуля. К.: Знання, 2013. 287с.
2. Управління діловою кар'єрою : навчальний посібник для студентів напряму підготовки "Управління персоналом та економіка праці" усіх форм навчання / Г. В. Назарова, І. П. Отенко, С. В. Мішина та ін. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2013. 295 с.
3. Лідерство та стиль роботи менеджера: навч. посіб./ Л. І. Скібіцька. К.: ЦУЛ, 2009. 192с.
4. Розвиток лідерського потенціалу керівника сфери державного управління: навчальний посібник/ М. С. Орлів. К.: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2017. 40 с.
5. Розвиток лідерських якостей: програма тренінгу / Алла Богданівна Мудрик, Христина Юріївна Шишкіна. Луцьк, 2013. 120 с.

6. 21 неопровержимый закон лидерства [Как перейти на более высокий уровень личной эффективности]/ Д. Максвелл. Минск: ООО Попурри, 2007. 288 с.
7. Соціально-психологічні чинники престижності професій: підготовка молоді до активного самоздійснення на сучасному ринку праці: навч. посіб./ за наук. ред. М.І. Найдьонова, Л.В. Григоровської. Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2013. 272 с.
8. Терещенко В.К., Ткачук В.А., Лисенко В.І. Соціологія праці: підручник/ К., НАУ. 2007. 203 с.
9. Кадровый эскалатор: нанять или воспитать лидера?/ Р. Чаран, С. Дроттер, Д. Ноэл пер. с англ. А.Н.Стерляжникова; под науч. ред. А.В.Буровой. М.: Стандарты и качество, 2009. 216 с.
10. Практика менеджмента: учеб. пособие/ П. Друкер пер. с англ. М.: Вильямс, 2000. - 398с.
11. Думай и богатей. Закон успеха/ Н. Хилл. "ЛИТУР", 2000. 704с.
12. Семь навыков высоко эффективных людей: Мощные инструменты развития личности / Стивен Р. Кови; Пер. с англ. 12-е изд., доп. М.: Альпина Паблишер, 2017. с. 396
13. Кар'єрне зростання: особистісний вимір: монографія/ О. Г. Кучерявий. Київ : Видавничий Дім "Слово", 2015. 224 с.
14. Управління кар'єрою персоналу: навч. посіб./ В. А. Літинська. Хмельницький : Цюпак А.А., 2015. 188 с.
15. Ділова кар'єра: навч. посіб. І. І. Дахно. К.: ЦУЛ, 2011. 528с.
16. Балабанова Л.В. Стратегічне управління персоналом підприємства: Навчальний посібник/ Л.В. Балабанова. К. : Знання, 2011. 236 с.
17. Гриньова В.М. Управління кар'єрним зростанням персоналу підприємства/ В.М. Гриньова. Х. : ХНЕУ, 2013. 180 с.
18. Ицхак А. Идеальный руководитель. Почему им нельзя стать и что из этого следует : пер. с англ. / А. Ицхак. М. : Альпина Паблишер, 2016. 264 с.
19. Савченко В. А. Розвиток персоналу : підручник / В. А. Савченко. 2-ге вид., перероб. і доп. К. : КНЕУ, 2015. 505 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Державної служби статистики в Україні. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
2. Статистична служба ЄС. URL: <http://ec.europa.eu/eurostat>.
3. Курс «Skills Lab: успішна кар'єра». URL: <https://impactorium.org/uk/courses/skills-lab-successful-career/>
4. Курс з Менторства. URL: <https://talents.uai.ua/course/>
5. Національний проєкт «Моя кар'єра в Україні». URL: <https://careerhub.in.ua/mycareerua/>
6. Серіал «Пошук роботи». URL: <https://youtu.be/3W9-lon4DPc>